

פניני הדינים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל
סביב שולחן השבת

גליון פרשת "פינחס"

להצטרפות לקבוצות הוואטסאפ של הננו:

קבוצה 3

קבוצה 2

לאתר הננו לחצו כאן
או סרקו את הקוד

דליגר שומרון

תאריך אחרון
להגשה:
א' אב

קול קורא

פרדס
הרבי

באור לב' בטבת, זאת חנוכה תשפ"ג, כבה נרו של מורנו ורבנו, הרב חיים מאיר דרוקמן זצ"ל. על-מנת להמשיך ולהאיר באור מיוחד זה, נוסד "פרס הרב דרוקמן".

פורום 'הננו - ממשיכים את השליחות', מיסודם של: מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא, איגוד ישיבות ההסדר ותנועת הנוער בני עקיבא, בשיתוף עם בית הרב קוק, מזמינים אתכם, הציבור הרחב,

לכתוב מאמרים תורניים או ליזום פעילות המשקפת את משנתו ודמותו של הרב דרוקמן זצ"ל

הפרס יוענק, בע"ה, בשלושה מסלולים נפרדים:

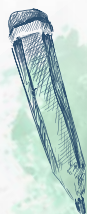

אסול
פעילות

לעוסקים בפעילות
להפצת תורתו, משנתו
והשקפת עולמו

4,000 ₪

מקום ראשון

מסלול כתיבה
נוער

צעירים וצעירות
בגילאי תיכון, חבראי ב',
בחורי ישיבה וצעירים
ובנות מדרשה

נח 6,000

מקום ראשון

מסלול כתיבה
מבוגרים

לציבור הרחב - גברים ונשים,
אברכים ותלמידי חכמים

₪ 12,000

מקום ראשון

לפרטים נוספים סרקו את הברקוד או חפשו בגוגל: פרס הרב דרוקמן

פרשת "פינחס"

פניני היים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

איש אשר רוח בו

כלומר, עם ישראל זקוק למנהיג שידע לסבול אותם למרות השוני בדעותיהם והמורכבות שבהנהגתם. מנהיג קנאי לא יוכל לעמוד בכך. **על המנהיג להיות סבלן** - להיות בעל סבלנות, ובעל נכונות לסבול את הקושי שקיים בהנהגת העם. **אלו הן התכונות הנדרשות ממנהיג ישראל.**

כאמור, הקדוש ברוך הוא נעתר לבקשתו של משה: "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו", ומסביר רש"י: "כאשר שאלת שיוכל להלך כנגד רוחו של כל אחד ואחד". על המנהיג להיות סבלן גדול, החי מתוך אמונה גדולה בעם ישראל. המנהיג צריך להבין כי בסבלנות, עם אורך רוח ועל ידי אמונה גדולה, ניתן להביא את עם ישראל אל ייעודו הגדול.

קנאי לא יכול להיות מנהיג ישראל.
עם זקוק למנהיג שידע לסבול אותם למרות השוני בדעותיהם והמורכבות שבהנהגתם.

בהמשך לבקשתו של משה רבנו, "ולא תהיה עדת ד' כצאן אשר אין להם רעה", מלמד אותנו הרמח"ל (מסילת ישרים, פרק יט) מהי דמותו של המנהיג הרצוי בעיני הקדוש ברוך הוא: "כי אין הקדוש ברוך הוא אוהב אלא למי שאוהב את ישראל. וכל מה שאדם מגדיל אהבתו לישראל - גם הקדוש ברוך הוא מגדיל עליו, **ואלה הם הרועים האמתים של ישראל שהקב"ה חפץ בהם הרבה**, שמוסרים עצמם על צאנו, ודורשים ומשתדלים על שלומם וטובתם בכל הדרכים, ועומדים תמיד בפרץ להתפלל עליהם ולבטל הגזירות הקשות ולפתוח עליהם שערי הברכה".

עם ישראל ראוי למנהיגים המוכנים למסור את נפשם עליו, מנהיגים הקשובים לכאבו ודורשים את שלומו וטובתו בכל הדרכים. **אלו רועי הצאן שהקדוש ברוך הוא חפץ לעם ישראל, צאן מרעיתו.**

בפרשת השבוע שלנו, פונה משה רבנו אל רבונו של עולם ומבקש למנות לו ממלא מקום, שינהיג את ישראל אחריו (במדבר, כז, טז-יז): "יפקד ד' א-להי הרוחות לכל בשר איש על העדה, אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם, ואשר יוציאם ואשר יביאם, ולא תהיה עדת ד' כצאן אשר אין להם רעה". הקדוש ברוך הוא נענה לפנייתו של משה רבנו, ומצוה אותו (שם, יח): "קח לך את יהושע בן נון, איש אשר רוח בו, וסמכת את ידך עליו..."

על דברים אלו שואל הרבי מקוצק: מדוע המתין משה עד לרגע זה עם בקשתו? הרי מיד אחרי פרשת 'מי מריבה' נאמר לו באופן חד-משמעי כי הוא לא יביא את עם ישראל אל ארץ ישראל, ולכאורה היה עליו

לבקש את מינוי המחליף מיד באותו רגע? הרבי מקוצק הסביר כי עד למעשה הקנאות של הפנחס היה ברור למשה רבינו מי יהיה מחליפו - פנחס קדוש ד'. אבל עתה, אחרי שראה קנאתו לשם ד', אף שהיה דבר גדול מאוד שלא נערוך אליו קדושתו, והשם יתברך אמר: "הנני נותן לו את בריתי שלום", ועצר את המגפה מעל בני ישראל, אף-על-פי-כן אמר משה: **קנאי לא יכול להיות מנהיג ישראל**, לזאת ביקש עתה: יפקוד ד' איש על העדה".

דברים אלו של הרבי מקוצק מפורשים בדברי חז"ל המובאים על-ידי רש"י. ביחס לביטוי המיוחד בו משתמש משה רבנו: "יפקד ד' א-להי הרוחות...", כותב רש"י: "אמר לפניו: רבונו של עולם! גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד, ואין דומין זה לזה, מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו".

פניני חיים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

אלו הם י-ה-ל-ו-מ-י-ם!

הרב דרוקמן זכר צדיק לברכה היה משתמש במשך זה, להסביר את שרש סבת חרפן בית המקדש הראשון.

ירמיהו הנביא שאל את החכמים והנביאים על מה אבדה הארץ? והם לא ידעו לענות, רק ה' ידע לומר לו שסבת החרפן היא 'על עזבם את תורת'. וקשה, איך החכמים והנביאים לא ידעו שישראל עזבו את התורה?

כלם יכלו לראות מעשה כזה חמור. ועוד קשה, שחכמים אמרו שבת המקדש נחרב בגלל עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים ולא בגלל עזיבת התורה?

אלא השאלה של ירמיהו היא איך ממצב שעם ישראל צדיקים ועובדי ה' הגיעו למצב שהם עובדים עבודה זרה ורוצחים? היכן היתה נקדת המפנה הקטנטנה, שממש המצב הלך והחמיר.

מדבר על רגש ומחשבה בתוך נפש האדם, ולכן את התשובה יכול לתת רק בורא האדם. וה' העיד ישראל לא העריכו את התורה כמה שהיא יקרה ושוה באמת. הם למדו תורה, ואף העריכו אותה וברכו ברכות התורה לפני שלמדו – אבל התייחסו אליה כסתם עוד ספר חכם ולא כתורה אלוקית, כדבר ה' שירד אלינו מהשמים שמאיר לנו את כל חיינו. זה התחיל בהבדל קטן שהתייחסו לתורה כאל סתם אבן יפה ולא כמו שהיא באמת יהלום מפלא ומאיר, ומשם זה הלך והדרדר עד החטאים הגדולים.

שבוערת ה' נתקן את שרש חטא החרפן, נדע להעריך את התורה האלוקית וללמד אותה בהנאה ובשמחה.

"אהוד! איזה יפי שבת. בוא תכנס". לאחר כמה דקות של שיחה, הוציא אהוד כמה אבנים יפות ונוצצות, הניח על השלחן ואמר: "זו מתנה בשבילך, לכבוד הבית החדש". שאול ממש התלהב: "תודה רבה אהוד! אשמך אותן במקום מיוחד". לאחר שהחליפו כמה חיות, שאול לוו את אהוד בשביל והם נפרדו לשלום.

באותו ערב הגיע בנימין, בן דוד של שאול, בדרך חזרה מהעבודה שלו בבורסת היהלומים. בנימין ראה את האבנים על השלחן וקרא בהתפעלות: "ואו איך השגת את זה?". שאול ענה לו מחיך: "האבנים הללו באמת מאד יפות ומרהיבות. חבר שלי הביא לי אותן היום במתנה, בהמשך אני אחליט איפה לשים את זה בבית". בנימין לא נרגע: "מה אמרת? אבנים יפות? שאול יקירי, אלו לא סתם אבנים יפות. זה הרבה יותר יקר ממה שאתה חושב. אלו הם י-ה-ל-ו-מ-י-ם! יהלומים אמתיים! זה שווה מיליונים!". שאול לא האמין: "אתה בטוח במה שאתה אומר? אולי אתה טועה?" אך בנימין אמר לו בבטחה שהוא יודע לזהות היטב יהלומים אמתיים, זו עבודתו כיהלומן. לאחר שקלט שאול את גדל המתנה שקבל הוא התקשר לאהוד להגיד לו תודה: "תודה רבה על המתנה הנפלאה שהבאת לי ממש הגזמת הפעם, לא היית צריך להשקיע עד כדי כך". אהוד לא הבין ושאל: "הרי כבר לפני כמה שעות אמרת לי תודה, אז מדוע עכשיו התקשרת שוב?". שאול הסביר לו: "לפני כן אמנע אמרתי לך תודה, אבל זו היתה תודה קטנה רק על אבנים טובות. כעת שהבנתי מה הערך האמיתי של האבנים הללו – אני מרגיש צורך להודות לך כמו שאומרים תודה על דבר כה יקר כמו אבני היהלום המיוחדים שהענקת לי".

תלמידים מספרים

לא הספיק לישן בלילה

הלכתי להתפלל שחרית בשעה מקדמת בבית אבליים במרכז שפירא. הרב ראה אותי ושאל האם כבר ברכת את ברכות השחר. אמרתי לרב שלא, והרב בקש ממני שאברך בקול ואכון להוציא גם אותו ידי חובה. איזו זכות גדולה בשבילי! הבנתי שהרב לא ברך בעצמו, כי אלו ברכות שמברכים אותן כשקמים בבוקר, וכנראה הרב לא קם בבוקר, כלומר הוא לא ישן באותו לילה.. לאחר התפלה שאלתי את יוסי ברוכי המזכיר של הרב מה קרה בלילה שהרב לא ישן. יוסי הסתכל עלי באדישות ואמר "שום דבר מיוחד, הוא לא הספיק לישון". הרב כל כך עסוק בענייני עם ישראל שלפעמים הוא פשוט 'לא מספיק לישון' וממשיך למחרת בסדר יום כרגיל. אילו כחות אדירים היו לרב למען עם ישראל.

יש לכם סיפור אישי
 על הרב דרוקמן שתרו
 אפרסם בפניה?
 שלחו לכתובת האימייל:
 amirbrow@gmail.com
 הפרסום נתון לשיקול דעת המערכת

מעובד מתוך "ואשיבה"

פניני חיים

תורתו של הרב דרוקמן זצ"ל סביב שולחן השבת

סיפורים מופלאים באגדות חז"ל

ש לעיתים אנו נפגשים בכתבי חז"ל בדברים מופלאים שנראים בלתי אפשריים ואינם מתקבלים על הדעת. האם באמת סברו חז"ל שהדברים הללו נכונים ואמיתיים?

אברהם אבינו את התורה, והלוא: "אב לא למדו, ורב לא היה לו! ומהיכן למד את התורה?". ותשובתם: "זימן לו הקדוש ברוך הוא שתי כליותיו כמין שני רבנים, והיו נובעות ומלמדות אותו תורה וחכמה". במבט ראשון נראים הדברים משונים מאוד - וכי יכולות כליות ללמד תורה כרבנים?!

בני הגישה הראשונה, מתוך מה שהם חושבים לאמונת חכמים, יתעקשו ויאמרו שאם חז"ל אמרו כך - זה בוודאי קרה! היה נס, וכליותיו של אברהם פתחו את פיהן ולימדוהו תורה! ואין זה ייתכן? - זה ייתכן! אסור לשאול שאלות! לעומתם, האוחזים בגישה השנייה יגחכו ויאמרו כי חז"ל

היו אנשים פרימיטיביים, חלילה, שהאמינו להבלים...

שתי הגישות הללו שוגות בהנחתן שהכוונה לפשוטם של דברים. ייתכן כי חז"ל באו ללמדנו במדרש זה שאברהם ידע את התורה **מעצמו**, מפנימיות נשמתו. התורה הייתה שייכת למהות שלו, והיא הייתה מפכה בתוכו. כליותיו מבטאות שהתורה באה מתוכו, ולא הייתה חיצונית לו. ובאמת, במדרש אחר נאמר מפורש ש"מעצמו" למד אברהם את התורה.

עם זאת, לא נראה שהרמב"ם סובר שכל דברי חז"ל אינם כפשוטם. הרמב"ם דן בדברי חז"ל **שההיגיון הבריא סותר את תפיסתם כפשוטם**. אך אם חז"ל מתארים מציאות עובדתית שאינה סותרת את ההיגיון האנושי, אין סיבה להוציא את דבריהם מפשוטם. ובכל מקרה, בין שחז"ל התכוונו לפשוטם של דברים, ובין שהתכוונו למשל ומליצה - תמיד יש **מה ללמוד מדבריהם**, וכל דברי חכמים מלאים במסור ואמונה.

אל דברי חז"ל יש לגשת מתוך ענווה ויראה ולחפש את עומקם. עלינו גם להכיר שלא תמיד ביכולתנו לרדת לעומקם של דברים, וישנם דברים הדורשים עיון והעמקה כדי להביןם.

ת הרמב"ם מציין שלוש גישות בעניין אגדות חז"ל הנראות בלתי אפשריות. שתי הגישות הראשונות סבורות כי באמת חשבו חז"ל שהדברים הללו נכונים במציאות. למשל, כשאמרו חז"ל שגובהו של משה רבנו היה עשר אמות, וגובהו של פרעה אמה אחת - הם באמת התכוונו שאלו היו הגבהים הפיזיים של משה ופרעה.

ההבדל בין הגישות הוא **ביחס שלהן לחז"ל**: הראשונה מאמינה שכל דברי חז"ל אמת, ואם אמרו שכך היו הדברים - הם בוודאי צודקים. ובדוגמה שהבאנו - משה רבנו באמת היה ענק, ופרעה היה ננס. לעומתם, האוחזים בגישה השנייה סבורים שהדברים

בלתי אפשריים במציאות, שהרי לא יעלה על הדעת שאלו היו הגבהים של משה ופרעה, ומשום כך בזים בני הגישה השנייה לחז"ל.

לעומת שתי הגישות הללו, שהרמב"ם פוסל, הוא מעלה גישה שלישית, שהיא הגישה האמיתית והראויה בהסתכלות הנכונה על דברי חז"ל. הגישה השלישית מבנה שלא תמיד התכוונו חז"ל לתאר מציאות עובדתית, ופעמים רבות דבריהם הם רק **משלים** הרומזים לרעיונות עמוקים ונסתרים. למשל, בדוגמה שהבאנו, נוכל להסביר, אפילו ברובד הפשוט ביותר, כי משה רבנו היה ענק, ופרעה היה ננס - **ברוחניות**.

הרמב"ם מוסיף שאם אתה אוחז בגישה השלישית, הרי שכל פעם שיזדמן לך דבר מדברי חז"ל שהשכל מרחיק, התעכב על דבריהם וזכור שהם חידה ומשל, ו"תשאר בטודת הלב ואמוץ המחשבה בהבנתו, דואג למצוא דרך האמת ורעיון הצדק". אל תיתן לדברי חז"ל המופלאים לעבור לידך, שהרי אתה יודע שמסתתרים בדבריהם רעיונות עמוקים. על כן, התאמץ לחקור ולשאוב מדבריהם את הרעיון העמוק המסתתר בהם.

נוסיף דוגמה להמחשת הגישות. חז"ל שואלים מניין למד